

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความรู้และความต้องการต่อการประกันสังคมของแรงงานนอกระบบ กลุ่มผู้ช้บัตรสามล้อเครื่องรับจ้างในจังหวัดนนทบุรี เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษา ดังนี้

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งการศึกษาออกเป็น

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการ บทความ ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิทยานิพนธ์ และสิ่งพิมพ์อื่นๆ เพื่อนำมาประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์
2. ศึกษาวิจัยภาคสนาม (Filed Study) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่างที่ผู้ศึกษา กำหนด

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้ช้บัตรสามล้อเครื่องรับจ้างที่ช้บัตรส่งผู้โดยสารในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 420 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จากผู้ช้บัตรสามล้อเครื่องรับจ้างในจังหวัดนนทบุรี โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง 201 คน (ตามตารางขนาดตัวอย่างของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, 2549, น. 164)

ตารางที่ 3.1

จำแนกสมาชิกตามกลุ่มตัวอย่างในเขตจังหวัดนนทบุรี

กลุ่มที่	ชื่อ	จำนวนประชากร	ขนาดตัวอย่าง
1	ปากซอยวัดบัวขวัญ	150	63
2	ห้างเทสโก้โลตัส แคราย	110	51
3	ซอยสามัคคี	105	45
4	ใต้ทางด่วนงามวงศ์วาน23	55	42
รวม		420	201

ที่มา: ประสงค์ เจริญรุ่งเรือง, สัมภาษณ์, 2550

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาลงพื้นที่แจกแบบสอบถามด้วยตนเองให้กลุ่มผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้างเป็นเวลา 2 วัน ครึ่ง ตั้งแต่ช่วงเวลา 10.00-14.00 นาฬิกา โดยวันแรกยังไม่ทราบว่าจะต้องแจกแบบสอบถามในเวลาช่วงใด จึงทดลองแจกแบบสอบถามพร้อมปากกาให้กลุ่มผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้างที่นั่งเล่นหมากรอกฮอลส์ อยู่บริเวณใต้ทางด่วนงามวงศ์วาน 23 โดยแจกแบบสอบถามให้กับคนขับรถที่นั่งดู และมอบของที่ระลึกเป็นผ้าขนหนูผืนเล็กมีลวดลายการ์ตูน ลายดอกไม้ สีส้ม สีเขียวสีฟ้า สีม่วง สีเหลือง เมื่อผู้โดยสารเรียกไปส่งตามที่ต่างๆ ผู้ขับรถสามล้อเครื่องจะนำแบบสอบถามไปด้วย และเอาผ้าขนหนูผูกติดไว้กับพวงมาลัยรถ บางคนก็พาดไว้ที่คอ บางคนก็โพกที่ศีรษะ ตระเวนส่งผู้โดยสารไปทั่ว โดยผู้ศึกษาจะนั่งคอยและแจกแบบสอบถามไปเรื่อยๆ ระหว่างแจกแบบสอบถามนั้นได้ทราบข้อมูลจากคนขับรถว่าวันจันทร์ถึงวันศุกร์ช่วงเวลาประมาณ 14.00 นาฬิกา ผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้างจะไปจอดรอเรียงกันอยู่หน้าโรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ จนถึงซอยสามัคคี เมื่อเด็กเลิกเรียนจะชักชวนกันเหมารถสามล้อเครื่องรับจ้างไปส่งตลาดประชานิเวศน์3 ผู้ศึกษาจึงเดินแจกแบบสอบถาม ขณะนั้นฝนเริ่มตกจึงต้องกางร่ม ถือแบบสอบถาม และหนีบห่อผ้าขนหนูไปด้วยระยะทางประมาณ 500 เมตร ผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้างบางคนได้แบบสอบถามแล้วก็ตอบทันที บางคนจะนำไปสอดไว้ใต้หลังคารถและขับรถไปส่งผู้โดยสารก่อน เมื่อขับรถกลับมาต่อคิวจะนั่งตอบแบบสอบถามบนรถ ผู้ศึกษาเดินแจกไปตลอด

ทางแล้วย้อนกลับมาตั้งคอบที่ป้ายรถโดยสารประจำทางหน้าโรงเรียน เมื่อกลุ่มผู้ขับรถสามล้อ เครื่องรับจ้างตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วก็จะนำมาส่งคืนเป็นจำนวน 201 ชุด คิดเป็น ร้อยละร้อย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ประกอบด้วยคำถามแบบ ปลายเปิด และแบบปลายปิด ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ กลุ่มผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้างใน จังหวัดนนทบุรี โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้าง ประกอบด้วย อายุ ระดับ การศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ อาชีพอื่น จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้ ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความหมายการประกันสังคม หลักการประกันสังคม เงื่อนไขในการเกิดสิทธิประโยชน์ และสิทธิประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเข้าสู่ระบบ ประกันสังคม ข้อคำถามทั้งหมด 34 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้าน ความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความต้องการประเภท ประโยชน์ทดแทน ด้านการได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทนจากการประกันสังคม มีคำถามทั้งหมด 6 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านความสามารถของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความสามารถในการจ่าย เงินสมทบ และวิธีการจ่ายเงิน มีคำถามทั้งหมด 7 ข้อ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูล เอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา และความครอบคลุมประเด็นที่ศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ Pre-test กับกลุ่มประชากร คือกลุ่ม ผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้าง (ตลาดทำน่านนท์) เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องภาษา และข้อ คำถาม
4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้กับกลุ่มประชากรที่จะศึกษาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานั้น เมื่อผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 201 ชุด ได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ (Completeness) และความสอดคล้อง (Relevancy) ของคำตอบในแบบสอบถามทุกข้อทุกประเด็น และทุกฉบับนำมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for The Social Science) หรือ SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดให้เลือกตอบ 1 ข้อ (ถูก, ผิด) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ หากผู้ตอบแบบสอบถามถูกจะได้ 1 คะแนน หากตอบผิดจะได้ 0 คะแนน จากนั้นจะทำการจัดกลุ่มของผู้ที่ได้คะแนนสูง ต่ำ โดยดูจากคะแนนกลุ่มในลำดับต่อไป ลักษณะของแบบสอบถาม จะให้ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่คิดว่าถูกต้อง

การแบ่งคะแนนระดับความรู้ของกลุ่มผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้างในการเข้าสู่ระบบประกันสังคม ความรู้ด้านความหมายของการประกันสังคม มีคำถาม 5 ข้อ แบ่งระดับความรู้ดังนี้

ค่าคะแนน

0 - 2 คะแนน หมายถึง มีความรู้ในเรื่องความหมายประกันสังคมในระดับต่ำ

3 - 5 คะแนน หมายถึง มีความรู้ในเรื่องความหมายประกันสังคมในระดับสูง

การแบ่งคะแนนระดับความรู้ของกลุ่มผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้างในการเข้าสู่ระบบประกันสังคมความรู้ด้านหลักประกันสังคม มีคำถาม 6 ข้อ แบ่งระดับความรู้ ดังนี้

ค่าคะแนน

0 - 3 คะแนน มีความรู้ในเรื่องหลักการประกันสังคมในระดับต่ำ

4 - 6 คะแนน มีความรู้ในเรื่องหลักการประกันสังคมในระดับสูง

การแบ่งคะแนนระดับความรู้ของกลุ่มผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้างความรู้ด้านเงื่อนไขการเกิดสิทธิประโยชน์มีคำถาม 17 ข้อ แบ่งระดับความรู้ดังนี้

ค่าคะแนน

0 - 8 คะแนน หมายถึง มีความรู้ในเงื่อนไขการเกิดสิทธิประโยชน์ในระดับต่ำ

9 - 17 คะแนน หมายถึง มีความรู้ในเงื่อนไขการเกิดสิทธิประโยชน์ในระดับสูง

การแบ่งคะแนนระดับความรู้ของกลุ่มผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้างความรู้ด้านสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับมีคำถาม 6 ข้อ แบ่งระดับความรู้ ดังนี้

ค่าคะแนน

0 -3 คะแนน หมายถึงมีความรู้สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับในระดับต่ำ

4 -6 คะแนน หมายถึงมีความรู้สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับในระดับสูง

ในภาพรวมความรู้เรื่องประกันสังคมของกลุ่มผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้างในการเข้าสู่ระบบประกันสังคม มีคำถาม 34 ข้อ แบ่งระดับความรู้ ดังนี้

ค่าคะแนน

0 - 17 คะแนน หมายถึง มีความรู้เรื่องการประกันสังคมในระดับต่ำ

18 - 34 คะแนน หมายถึง มีความรู้ในเรื่องการประกันสังคมในระดับสูง

ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด ให้เลือกตอบ 1 ข้อ (สามารถ, ไม่สามารถ) โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ หากผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกจะได้ 1 คะแนน ตอบผิดจะได้ 0 คะแนน จากนั้นจะทำการจัดกลุ่มของผู้ที่ได้คะแนนสูง ต่ำ โดยดูจากคะแนนกลุ่มในลำดับต่อไป ลักษณะของแบบสอบถาม จะให้ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่คิดว่าถูกที่สุด

การแบ่งระดับความสามารถของกลุ่มผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้างในการเข้าสู่ระบบประกันสังคมด้านการจ่ายเงินสมทบมีข้อความคำถาม 7 ข้อ แบ่งระดับความสามารถดังนี้

ค่าคะแนน

0 - 3 คะแนน หมายถึง มีความสามารถในการจ่ายเงินสมทบในการเข้าสู่ระบบประกันสังคมในระดับต่ำ

4 - 7 คะแนน หมายถึง มีความสามารถในการจ่ายเงินสมทบในการเข้าสู่ระบบประกันสังคมในระดับสูง

การแบ่งคะแนนความสามารถของกลุ่มผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้างในการเข้าสู่การประกันสังคมด้านวิธีการจ่ายเงินสมทบมีข้อความคำถาม 4 ข้อ แบ่งระดับความสามารถดังนี้

ค่าคะแนน

0 - 2 คะแนน หมายถึง วิธีการจ่ายเงินสมทบในระดับต่ำ

3 -4 คะแนน หมายถึง วิธีการจ่ายเงินสมทบในระดับสูง

ในภาพรวมความสามารถของกลุ่มผู้ขับรถสามล้อเครื่องรับจ้างในการเข้าสู่การประกันสังคม มีข้อความคำถามรวม 11 ข้อ แบ่งระดับความสามารถดังนี้

0 - 5 คะแนน หมายถึง มีความสามารถในการเข้าสู่การประกันสังคมในระดับต่ำ

6 - 11 คะแนน หมายถึง มีความสามารถในการเข้าสู่การประกันสังคมในระดับสูง

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอผลการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งสาระสำคัญจากแบบสอบถามเป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษาในรูปแบบการพรรณนาอภิปราย และใช้ตารางประกอบการบรรยาย